

Số: 05 /TB-VC2-HC

Đà Nẵng, ngày 18 tháng 12 năm 2023

THÔNG BÁO

Rút kinh nghiệm về kiểm sát việc giải quyết vụ án hành chính

Qua công tác kiểm sát việc giải quyết các vụ án hành chính theo thủ tục phúc thẩm, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng nhận thấy việc giải quyết vụ án hành chính về “*Khiếu kiện quyết định hành chính trong lĩnh vực bảo hiểm xã hội*” giữa người khởi kiện là bà Hoàng Thị A với người bị kiện là Bảo hiểm xã hội tỉnh Đ của Toà án nhân dân tỉnh Đ tại Bản án sơ thẩm số 49/2023/HC-ST ngày 07/4/2023 có vi phạm, cần thông báo rút kinh nghiệm, cụ thể như sau:

I. NỘI DUNG VỤ ÁN

Từ tháng 02/1980 đến tháng 12/1994, bà Hoàng Thị A được tuyển dụng vào làm việc tại Xí nghiệp cà phê V. Đến năm 1995, Xí nghiệp tiến hành cơ cấu lại, giảm biên chế, bà A xin nghỉ không lương để chờ Xí nghiệp bố trí công việc. Cuối tháng 12/2003, Công ty TNHH MTV cà phê V (Xí nghiệp cà phê V trước đây) có văn bản thông báo và hướng dẫn cho bà A đóng bảo hiểm kết nối một lần để đủ thời gian hưởng chế độ hưu trí. Bà A đồng ý và đến Công ty đóng số tiền 19.960.000 đồng (là tiền BHXH 01 lần của bà từ năm 1995 đến tháng 12/2003) cho cán bộ BHXH, có lập phiếu thu và đưa cho bà giữ 01 bản nhưng hiện bà đã làm thất lạc. Bà Hoàng Thị A được giải quyết hưởng chế độ hưu trí từ tháng 4/2004 theo Quyết định số 274/QĐ-BHXH-CĐCS ngày 26/3/2004 của Bảo hiểm xã hội tỉnh Đ về việc hưởng chế độ hưu trí hàng tháng.

Ngày 16/02/2021, Bảo hiểm xã hội tỉnh Đ thành lập Đoàn Kiểm tra chuyên đề truy thu cộng nổi thời gian tham gia BHXH tại Công ty TNHH MTV Cà phê V. Qua kiểm tra, Đoàn kiểm tra xác định từ tháng 01/1995 đến tháng 12/2003 bà A không đóng BHXH cho đơn vị, Công ty cà phê V cũng không lập danh sách tham gia BHXH, Bảo hiểm xã hội tỉnh Đ cũng không thu BHXH trong thời gian này đối với bà A. Tuy nhiên, Công ty cà phê V và Bảo hiểm xã hội tỉnh Đ đã ký xác nhận thời gian từ tháng 01/1995 đến tháng 12/2003 bà A có đóng BHXH để bà A được giải quyết hưởng chế độ hưu trí.

Từ kết quả kiểm tra, xác minh trên, Bảo hiểm xã hội tỉnh Đ đã có Kết luận số 1233/KL-BHXH ngày 06/7/2022 điều chỉnh giảm thời gian tính hưởng BHXH từ tháng 02/1980 đến tháng 12/2003 đối với bà Hoàng Thị A, bà A không đủ điều kiện để hưởng chế độ hưu trí theo quy định.

Ngày 27/7/2022, Bảo hiểm xã hội tỉnh Đ ban hành Quyết định số 900/QĐ-BHXH chấm dứt hưởng chế độ hưu trí đối với bà A, thu hồi số tiền bà A đã hưởng không đúng quy định là 587.953.500 đồng để nộp vào quỹ BHXH.

Do bà A khiếu nại quyết định trên nên ngày 29/9/2022 BHXH tỉnh Đ ban hành Quyết định giải quyết khiếu nại lần đầu số 1176/QĐ-BHXH khẳng định

khieu nại của bà A là không có cơ sở xem xét và giữ nguyên Quyết định số 900/QĐ-BHXH ngày 27/7/2022.

Ngày 11/11/2022, bà A khởi kiện yêu cầu Tòa án hủy Quyết định số 900/QĐ-BHXH và Quyết định số 1176/QĐ-BHXH nêu trên và buộc Bảo hiểm xã hội tỉnh Đ có trách nhiệm tiếp tục thực hiện việc chi trả tiền chế độ hưu trí cho bà theo quy định pháp luật.

II. QUÁ TRÌNH GIẢI QUYẾT CỦA TOÀ ÁN

Bản án sơ thẩm số 49/2023/HC-ST ngày 07/4/2023 của Tòa án nhân dân tỉnh Đ tuyên bác toàn bộ yêu cầu khởi kiện của bà Hoàng Thị A.

Kháng cáo: ngày 10/4/2023 bà Hoàng Thị A kháng cáo toàn bộ bản án hành chính sơ thẩm. Lý do kháng cáo: bà là công nhân lao động của Công ty cà phê từ năm 1980; Người sử dụng lao động và Bảo hiểm xã hội đã rà soát hồ sơ, xác nhận từng thời kỳ đóng bảo hiểm của bà, đã ra các Quyết định để chi trả BHXH cho bà từ năm 2004; văn bản giấy tờ đều có đóng dấu đỏ, do BHXH lưu giữ; nay buộc bà phải chứng minh các loại giấy tờ của các Cơ quan này có căn cứ hay không có căn cứ thì vô lý. Đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm chấp nhận kháng cáo, sửa án sơ thẩm theo hướng chấp nhận yêu cầu khởi kiện của bà A.

Tại phiên tòa phúc thẩm, Hội đồng xét xử phúc thẩm thống nhất với đề nghị của Kiểm sát viên: chấp nhận kháng cáo của bà Hoàng Thị A, sửa bản án sơ thẩm theo hướng chấp nhận yêu cầu khởi kiện của bà A.

III. NHỮNG VẤN ĐỀ CẦN RÚT KINH NGHIỆM

Trong vụ án này, Tòa án cấp sơ thẩm chưa xem xét, đánh giá hết các chứng cứ cần thiết phục vụ cho việc giải quyết vụ án, cụ thể:

Tại Sổ Bảo hiểm xã hội số 4099062211 ngày 10/6/1999, bà A được xác nhận đã đóng bảo hiểm xã hội trong thời gian từ tháng 02/1980 đến tháng 12/2003; có chốt sổ vào ngày 24/02/2004. Tại thời điểm năm 1999 bà A có Tờ khai cấp Sổ Bảo hiểm xã hội ngày 21/01/1999 có xác nhận ký, đóng dấu của Chủ sử dụng lao động và Bảo hiểm xã hội. Bản xác nhận quá trình tham gia BHXH ngày 16/3/2004 của Công ty cà phê V và Bảo hiểm xã hội đã xác nhận bà A có quá trình làm việc có đóng BHXH từ tháng 02/1980 đến tháng 12/2003 là 23 năm 11 tháng. Phiếu chứng nhận lương hưu và trợ cấp xác nhận ngày 26/3/2004 của BHXH cũng xác nhận như trên. Bà A có Quyết định nghỉ việc để hưởng chế độ hưu trí số 182/CT-TCCB/QĐ ngày 16/3/2004 của Công ty cà phê V và Quyết định số 274/QĐ-BHXH-CĐCS ngày 26/3/2004 của Bảo hiểm xã hội tỉnh Đ về việc hưởng chế độ hưu trí hàng tháng, quyết định mức hưởng 584.200 đồng. Các văn bản tài liệu trên đều do cán bộ nhân viên của Bảo hiểm xã hội và đại diện Người sử dụng lao động lập, đóng dấu và lưu trữ.

Như vậy, hồ sơ BHXH của bà A đã được những người có chức năng, nhiệm vụ và thẩm quyền ban hành thực hiện nhiệm vụ, công vụ theo quy định ký xác nhận trong nhiều thời điểm khác nhau tại các văn bản hồ sơ thủ tục để ra các Quyết định hưởng chế độ BHXH. Các văn bản này là văn bản của Cơ quan có thẩm quyền ban hành vào thời điểm người có thẩm quyền ký quyết định, nên đây

là tài liệu, chứng cứ có giá trị pháp lý chứng minh, là sự thừa nhận mang tính Pháp nhân, cụ thể là Cơ quan BHXH và người sử dụng lao động - Công ty cà phê V, thực hiện thủ tục chứ không phải xác nhận của cá nhân người ký.

Việc lưu trữ hồ sơ và giữ nguồn tiền của người lao động và người sử dụng lao động đã đóng nộp đều do Cơ quan BHXH thực hiện. Còn hồ sơ tại Cơ quan sử dụng lao động đã được kiểm tra tại thời điểm xem xét ban hành Quyết định chi trả BHXH. Nay đã qua 20 năm, Công ty cà phê V đã có nhiều sự thay đổi cả về cơ cấu, hình thức quản lý kinh doanh và con người, nên trong trường hợp hồ sơ lưu trữ tại Công ty qua nhiều năm không còn đầy đủ tài liệu thì lỗi không phải của bà A. Người lao động khi đã có Sổ BHXH, có Quyết định nghỉ việc và Quyết định hưởng BHXH thì không còn trách nhiệm và nghĩa vụ lưu giữ các chứng từ, tài liệu nào khác mà Sổ BHXH là cơ sở để giải quyết các chế độ BHXH (khoản 3 Điều 19 và Điều 96 Luật BHXH 2014). Do đó, Quyết định số 900/QĐ-BHXH ngày 27/7/2022 của Bảo hiểm xã hội tỉnh Đ nêu trên chấm dứt trả lương hưu cho bà A và truy thu số tiền đã chi trả cho bà A từ năm 2004 đến nay là không hợp lý, gây thiệt hại cho người lao động.

Tòa án cấp sơ thẩm căn cứ vào việc bà A không cung cấp được phiếu thu nộp tiền BHXH một lần và không tìm thấy hồ sơ lưu trữ tại Công ty V, hồ sơ giải quyết chế độ hưu trí của bà A để làm căn cứ cho rằng việc xác nhận và lập hồ sơ hưởng chế độ hưu trí hàng tháng của bà A không đúng, từ đó quyết định không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của bà A là không khách quan, toàn diện, áp dụng không đúng pháp luật, gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến lợi ích của đương sự.

Vì vậy, tại phiên tòa xét xử phúc thẩm, Tòa án cấp phúc thẩm chấp nhận đề nghị của Kiểm sát viên, chấp nhận kháng cáo của người khởi kiện, sửa Bản án hành chính sơ thẩm số 49/2023/HC-ST ngày 07/4/2023 của Tòa án nhân dân tỉnh Đ, chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của bà Hoàng Thị A là có căn cứ, đúng pháp luật.

Trên đây là những vi phạm của Tòa án nhân dân tỉnh Đ trong việc giải quyết vụ án hành chính nêu trên mà Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đ không phát hiện kịp thời để thực hiện quyền kháng nghị phúc thẩm hoặc thông báo cho VKSND cấp cao kháng nghị phúc thẩm. Để nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác kiểm sát, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng thông báo đến Viện kiểm sát nhân dân các tỉnh, thành phố khu vực cùng tham khảo và rút kinh nghiệm khi kiểm sát việc giải quyết các vụ án hành chính tương tự. /.

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng-PVT VKSNDTC (b/cáo);
- Vụ 10, VP-VKSNDTC, Vụ 14, VC1, VC3 ;
- Các VKSND tỉnh, TP trong khu vực;
- Lãnh đạo VC2;
- Trang thông tin điện tử VC2;
- Lưu: VP, V3, HSKS. A

**KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Phan Văn Tâm

